

Labea opiletarako dago. "Lesbianismoaren garaia da."

Sare Lesbianista

"Haiek diote txahal-erbia edo txoririk ezingo luketela jan, eurek diote ezingo luketela animaliarik jan, baina gizonak* bai, jan ditzaketela. Burua harrotasunez altxatuz esaten die, zorigaitzoko gizajoak, jaten badituzue, nor joango da soroak lantzerá, nork ekoiztuko ditu elikagaiak, kontsumo ondasunak, nork eraikiko ditu hegazkinak, nork gidatuko ditu, nork hornituko ditu espermatozoideak, nork idatziko ditu liburuak, nork gobernatuko du? Orduan, hortzak azalduz, ahal beste barre egiten dute. " Gerrilariak, 1969. Monique Wittig.

Aipamen honekin hastea erabaki dugu, bertan gure hitzaldiaren zati handi bat islatuta geratzen delako, hainbat arrazoiengatik. Agerikoena da oso modu esplizituan laburbiltzen duela gure posizionamendu politikoa, baina badira beste batzuk ere.

Beste arrazoi bat da 1969ko aipamena dela. 50 urte igaro dira Monique Wittig (eta beste lesbiana batzuk) pentsamendu eta aktibismo bollero erradikala garatu zutenetik, sistema heteropatriarkalaren alternatiba gisa. Gure ustez, ez orduan eta ez gaur egun, ez zaie lekua eman, ezta balioa ere, tresna politiko gisa. Gure jarrera duela 50 urteko bera da oraindik ere, eta sentitzen dugu indarrean dagoela, eta feminismoen barruan arau-heterosexuala zalantzan jartzeko beharra dagoela.

Pentsatzen dugu, halaber, transfeminismoa kontzeptu eta teoria lesbofeminista askotan oinarritzen dela, eta hori ere ez dela aitortzen. Wittigek, adibidez, bi iraultza eskatzen zituen, soziala eta linguistikoa. Azken horrentzat hirugarren generoa asmatu zuen, emakume bolleren desmarkatzea lortzen zuena, garai hartatik lesbianek aldarrikatzen dugun bezala "lesbianak ez gara emakumeak", sexu- eta genero-dikotomiari aurre egiten diogulako iheslari, exiliatu eta desertore gisa.

Gure jarrera politikoari dagokionez, azpimarratu nahi dugu bollera-mugimenduak heteropatriarkatuaren aurkako borroka ikusarazten jarraitzen duela. Heterosexualitatea inposizio bat da, eta inposizio horren aurka lesbianismoa aukera politiko antipatriarkal bat. Feminista eta heterosexuala izan al daiteke?

Ozen eta argi esaten dugu ez dela nahikoa patriarkatua eraistea, eta feminismoek, praktikan, sexu-genero sistema zalantzan jartzeaz gain, *sexualitate* aldagaia ekuazioan txertatu behar dutela, haien praktika sexual-afektiboak berrikusiz, arau-heterosexuala berreraikiz, desioa berrikusiz, lesbianismoari tresna politiko gisa aukera emanaz eta, beraz,

Heteropatriarkatua eraitsiz. Familia nuklearra, identitate binomikoa, genero-rolak eta maskulinitate-feminitate kontzeptu estankoak, besteak beste.

Hamarkada hauetan, asko izan dira gure aldarrikapenak feminismoetan zehar: mugimendu feministaren homogeneizaziotik abiatuta, feminismo-mota bat hierarkizatzen eta lehenesten duen subjektu feminista estu eta bakarra sortuz, eta, beraz, baztertzaila dena, aldi berean gure aldarrikapenak heteropatriarkatuaren aurkako borrokan baliozko beste tresna gisa onartzea ere exijitzen dugu.

Egia da gure aldarrikapenetako batzuk dokumentu eta komunikatu heterofeminista ezberdinetan jasotzen direla azken urteotan, baina modu instrumentalean egiten da, eguneroko praktika feministan hori bermatzen duen ekintza pertsonal eta politiko bakar bat ere ez dagoen bitartean. Adibidez, feminismo heterosexualetatik egiten diren komunikatu, adierazpen eta abar guztietan ohikoa da HETEROpatriarkatua izendatzea. Hetero aurrizkia sartu da diskurtsoan, baina ez da agenda aldatu, ez dago praktiken benetako berrikuspenik, eta ez zaio lekurik ematen lesbianen borrokarari (askotan legitimatu ere egiten ez dena).

Harreman sexual-afektiboak despatriarkalizatu behar ditugu aktibismo eta pentsamendu lesbofeministatik, eta, horretarako, feminismo heterosexualera jo edo interpelatu behar dugu. Beharrezkoa da inposatutako sexualitatea birpentsatzea, ikertzea, berrikastea eta deseraikitzea, lesbofeminismoa beste praktika politiko feminista bat biurtzeko.

Baina, era berean, politizatu gabeko lesbianeiei ere dei egiten diegu. Politizatu gabeko alternatiba lesbianak pribatua eta sexu-praktikara mugatua izateari utzi behar dio, nahiz eta praktika bera, berez, antipatriarkala izan. Harreman sexual-afektibo ez-arauemaileak politizatu behar ditugu.

Transfeminismoa identitate bollerotik egitea urgentzia bat da, eta gure diskurtsoa askotan beste larrialdi batzuek fagozitzatu izan dute, beti sistematik inposatuta eta sortuta datozenak.

Bollerak alternatiba gara! Eta labea opiletarako dagoen arren, zenbat kostatzen den gaur egun oraindik harreman heteronormatuetatik irtetea!, zenbat kostatzen da heterosexualitatea inposatutako zerbait dela ikustea eta konturatzea: erregimen politiko bat non, funtsean, emakumeak beren nagusiekin** oheratzen diren.

"Egunen batean... Probatu nahi dut". "Emakume batekin beti enroiatzeko zorian" egon direla agintzen duten emakumeen ahotsak entzuten dira ... edo txantxetan mehatxatuz "Edozein egunetan lesbiana bihurtzen naiz "... baina, zergatik kostatzen da benetan lesbiana bihurtzea? Zergatik ez dira emakumeak emakumeekin oheratzen beti gizonak kritikatzeko ari badira? Haiek aldatzea

desiratzuz, frustratzuz ... Ez al da errazagoa desioa aldatzea? Izango al da ustezko sororitatea*** ez dela desirara iristen, ez dela sexualitateetik pasatzen?

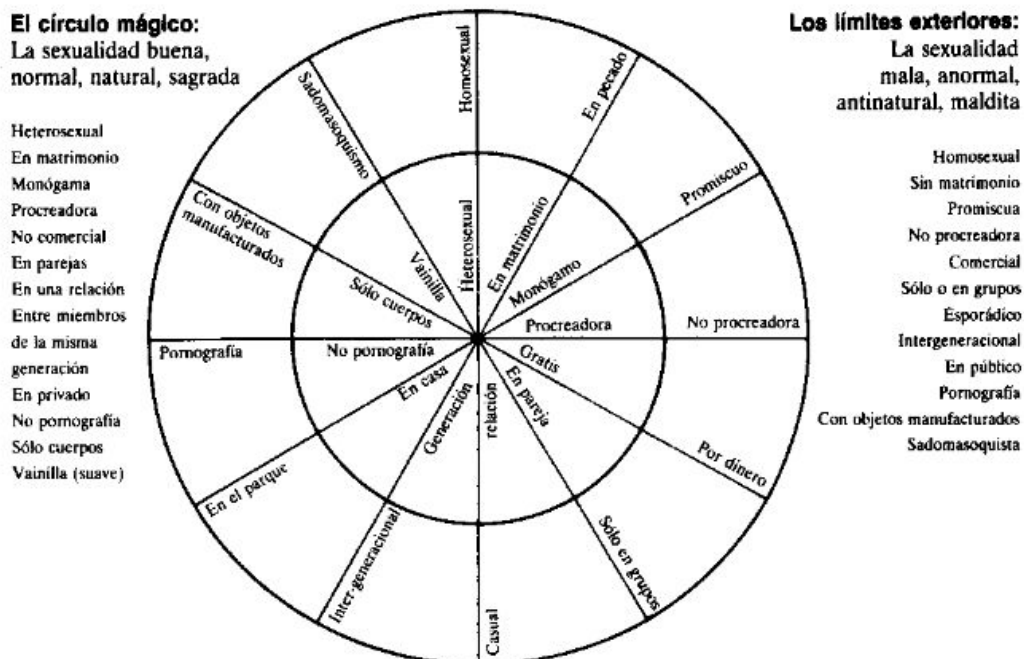
Beharrezkoa iruditzen zaigu hemen azpimarratzea sexu- eta genero-binarismoa kapitalismo industrialaren aldeko modernitatearen eraikuntzak direla eta kolonizazioarekin hedatu eta finkatu zirela. Prozesu historiko bat izan zen, indarrean jarraitzen duen prozesu bat, gorputz normalaren asmakuntza ahalbidetu zuena, zeini eskubideak eta pribilegioak eman zitzaizkion, eta oraindik ere ematen zaizkion.

Jada izendatu dugun bezala, sexua-generoa-sexualitatea konformatzen eta osatzen gaituzten eraikuntzak dira. Kategoria horiek disziplinamendu prozesu historiko eta politiko baten emaitza dira. Modernitatean, kategoria horien (eta beste askoren) irudikapen-sistema dikotomikoa bihurtzen da, sistema bitar eta osagarri bat sortzen da: gizona/emakumea, Heterossexuala/homossexuala, Pertsona Zuria / Arrazionalizatua, Espazio Publiko / pribatua, Produkzio / erreprodukzio, etab. Sistema bitar hau hierarkizatzeke, diskriminatzeke eta baztertzeko baliogarria izango da, noski.

Sistema bitar horren barruan, emakumearen kontzeptua (burgesa), gizon burgesarerikiko aurkakotasunean (eta osagarritasunean) asmatzen da, baina baita beste gorputz "femenino" batzuekiko aurkakotasunean ere, gorputz desagokizat jotzen direnak: hala nola, gorputz lesbianoa, prostituten gorputza, gorputz arrazializatua, emakume langile edo nekazarien gorputza, gorputz desgaitua ...

Asmakuntza bitar hauek ezarriko dituzten erakundeak ere zabaltzen dira, hala nola eskolak, ospitaleak, kartzelak, lantegiak eta, nola ez, etxeko espazioa eta familia nuklearra, badakigun moduan erradioaktiboa dena.

Familia nuklearraren asmakizun-eraikuntzaren eskutik, sexualitate normalaren asmakuntza ere eraikitzen da, pertsona-gorputzak baztertu eta gizarteratzeko metodo gisa ere balioko duena.

Normaltasun heterosexual edo heteronorma horrek gorputz heterosexuala legitimatuko du gorputz bolleroekiko (besteak beste), eta hauek gorputz desbideratu edo zital gisa ulertuko dira.

Wittigen hitzetan: "Lesbiana sexu kategorietatik haratago dago (emakumea eta gizona), izendatutako subjektua (lesbiana) ez baita emakumea, ez ekonomikoki, ez politikoki, ez ideologikoki. "

Erregimen heterosexualaren disidentziak, beraz, sexu eta genero sistema bitarraren disidentzia ere badakar.

Horregatik, guk eredu hegemoniko horren gorputz disidenteak izatea aukeratzeko dugunean, kontzienteki bazterretara joaten gara, eta hortik, desberdintasuna aldarrikatzen dugu, toki legitimo gisa, arautzearen aurka borrokatzen dugu, jokabide sexual, sozial, kultural, ekonomiko eta politikoei buruzko arau batzuk betetzeko derrigortasunaren aurka matxinatzen gara. Susy Shockey dioen bezala: "Munstro bat izateko dugun eskubidea aldarrikatzen dugu. Besteak izan daitezela normalak".

Izan ere, ertzetan eroso sentitzen hasten zarenean, zentrorra begiratzeari uzten diozu, (hetero)araua jada ez baita zure erreferentea. Bestelako gorputz disidente batzuekin beste motako harremanak ehuntzeko aukera eta beharra ulertzen duzu, espazio propioak, komunitate lesbofeminista autosufizienteak sortzeko aukera eta beharra, non gure artean ditugun beharrak eta zaintzak partekatzeko eta betetzeko gai izango garenak, bakardadera eta ostrazismora mugatzen gaituen sistema jasanezinetik gero eta gehiago urrunduz.

Horregatik esaten dugu gure artean, erresistentzian gauden gorputzen artean larrua jotzea baino iraultza handiagorik ez dagoela.

Bakardadean nahi gaituztelako eta elkarrekin jarraitzen dugulako.

Hasi bezala, Monique Wittig idazlearen Guerrilleras liburuaren beste pasarte batekin amaituko dugu:

"Puntu honetara iritsita, haiek gidatzen dituen printzipioa aztertu behar dutela diote. Eurek diote ez dutela zertan beren indarra ikur batzuetatik atera. Diotenez, beraiek direna ezin izango da konprometituta geratu hemendik aurrera. Beraz, bulbak goraiatzeari utzi behar zaiola diote. Kultura hil bati lotzen dituen azken lotura hautsi behar dutela diote. Eurek diote gorputza zatika goratzen duen sinbolo oro aldi baterakoa dela, desagertu egin behar dela. Antzina horrela gertatu zen. Eurek, lehen gorputz osoak, nagusiak, elkarrekin doaz beste mundu bat sortuz."

* Gizon eta emakume kategoriak eraikuntza/asmakuntza biopolitiko gisa ulertzen ditugu, eta ez egia anatomiko, esentzialista edo biologizista gisa. "Nahitaezko heterosexualitate naturalizatu bat eratzeak generoa harreman bitar gisa eskatzen eta arautzen du, non maskulinoa eta femeninoa bereizten diren, eta bereizketa hori desira heterosexualaren praktiken bidez lortzen da" Judith Butler.

** Garaikidea ez izateagatik ugazaba hitza gaizki interpreta daitekeela ulertuta ere, ez ordezkatzearabaki dugu, amnesia historiko lesbofeminista konpontzeko asmoarekin. "Iraganari kasurik ez egitean, akatsak errepikatzea bultzatzen dugu. Belaunaldien arteko amildegia arma sozial garrantzitsua da edozein gizarte zapaltzailerentzat. Komunitate bateko gazteek uste badute adinekoak gutxiesgarriak, susmagarriak edo alferrikakoak direla, inoiz ez dira gai izango haiekin indarrak batzeko, komunitatearen memoria bizia aztertzeko, ez dira gai izango ezta "zergatik?" galdetzeko ere. Hortik dator amnesia historiko bat, gurpila asmatzeko behararekin lanpetuta mantentzen gaituena, izkinako dendan ogia eroatera ateratzen garen bakoitzean." Audre Lorde

*** "sororitate hitzak esperientziaren homogeneotasuna dakar, errealitatean existitzen ez dena. Sistema patriarkalean, neutralizatzen gaituzten mekanismoak ez dira berdinak". Audre Lorde.

